

ควบคุมมลพิษ สิ่งแวดล้อมดี เพื่อประชาชน อย่างมีส่วนร่วม

แนวทางการคัดแยกขยะมูลฝอย

นายบัญชาการ วิწყพนิช
นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย

ขยะมูลฝอยคืออะไร

หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร แก้ว มูลสัตว์ ซากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่น และหมายความรวมถึง ขยะติดเชื้อ ขยะที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนหรือครอบครัวยกเว้นวัสดุที่ไม่ใช้แล้วของโรงงานซึ่งมีลักษณะและคุณสมบัติที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

ขยะมูลฝอยเกิดขึ้นแล้วไปอยู่ไหน ?

สถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอย

เตาเผาขยะมูลฝอย

เทกองกลางแจ้ง

ทิ้งอยู่ทั่วไป

สถานการณ์ขยะมูลฝอยของประเทศไทย

ปี 2559

ขยะมูลฝอย
เกิดขึ้นทั่ว
ประเทศ

27.7 ล้าน
ตัน

เราสร้างขยะมูลฝอย

1.14 กิโลกรัมต่อ

คนต่อวัน

74,073 ตันต่อวัน

21
%

36
%

43
%

5.76 ล้าน
ตัน/ปี

9.59 ล้าน
ตัน/ปี
กำจัดถูกต้อง

11.69 ล้าน
ตัน/ปี
กำจัดไม่

10.13 ล้าน
ตัน
ขยะตกค้าง
ใน Site

การจัดการขยะมูลฝอย

- จัดการแบบผสมผสาน
- เน้นการแปรรูปเป็นพลังงาน

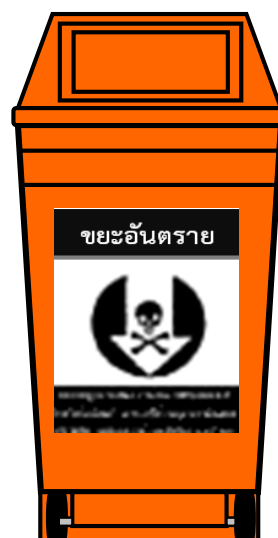
การคัดแยกขยะมูลฝอย

ขยะอินทรีย์

ขยะรีไซเคิล

ขยะอันตราย

ขยะทั่วไป

ขยะ
รีไซเคิล 30%

ขยะ
อันตราย 3%

ขยะทั่วไป
3%

ขยะ
อินทรีย์
64%

ประเภท
ของขยะมูลฝอย

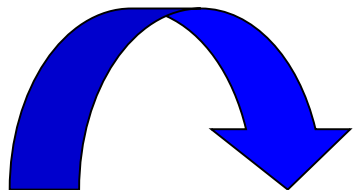

ถังสีเขียวใส่ขยะอินทรีย์

แนวทางการคัดแยกขยะมูลฝอย

การคัดแยกขยะมูลฝอย

ถังสีเขียวใส่ขยะอินทรีย์

ขยะที่เน่าเสียและ
ย่อยสลาย ได้เร็ว
ตามธรรมชาติ เช่น
ผักผลไม้ ใบไม้ เศษ
อาหาร

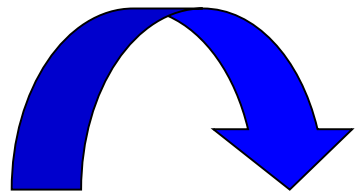

ถังสีเหลืองใส่ขยะรีไซเคิล

แนวทางการคัดแยกขยะมูลฝอย

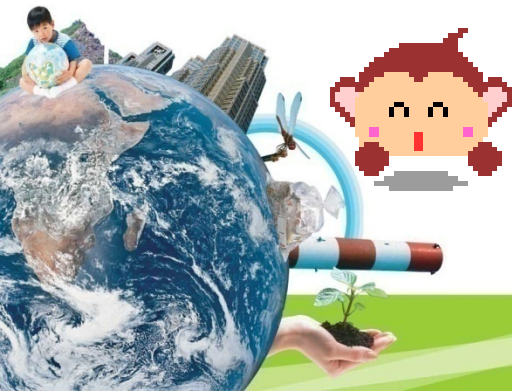
การคัดแยกขยะมูลฝอย

ถังสีเหลืองใส่ขยะรีไซเคิล

ขยะที่สามารถนำมารีไซเคิล
หรือขายได้ เช่น แก้ว
กระดาษ พลาสติก โลหะ
ยาง

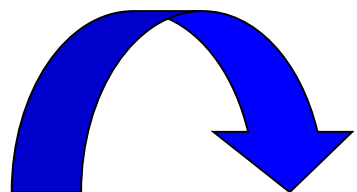

ถังสีส้มใส่ขยะอันตราย

แนวทางการคัดแยกขยะมูลฝอย

การคัดแยกขยะมูลฝอย

ถังสีส้มใส่ขยะอันตราย

รองรับขยะอันตรายต่อ
สิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม เช่น
ขวดยา ถ่านไฟฉาย กระป๋องสี
สเปรย์ กระป๋องยาฆ่าแมลง
หลอดฟลูออเรสเซนต์

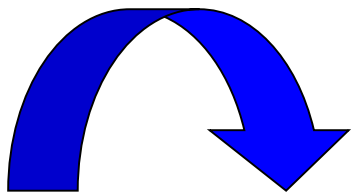

ถึงสิ้นน้ำเงินใส่ขยะทั่วไป

แนวทางการคัดแยกขยะมูลฝอย

การคัดแยกขยะมูลฝอย

ถังสีน้ำเงินใส่ขยะทั่วไป

รองรับขยะทั่วไป ที่ย่อยสลายไม่ได้
ไม่เป็นพิษ และไม่คุ้มค่าต่อการ
รีไซเคิล เช่น พลาสติกห่อลูกอม
โฟม ขอบบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป
และฟอล์ยที่เปื้อนอาหาร

ควบคุมมลพิษ สิ่งแวดล้อมดี เพื่อประชาชน อย่างมีส่วนร่วม

โครงการลดและคัดแยกขยะมูลฝอย ภายในอาคารกรมควบคุมมลพิษ

ประเภทถังรองรับขยะมูลฝอย

ขยะรีไซเคิล

ขยะทั่วไป

ถังรองรับกล่องเครื่องดื่ม UHT

ตู้รองรับขยะอันตราย

ประเภทถังรับขยะมูลฝอย

ขวดพลาสติกใส

PET

ก่อนทิ้ง

- เทเครื่องดื่มออกให้หมด
- ล้างด้วยน้ำสะอาด
- บีบขวดให้แบน

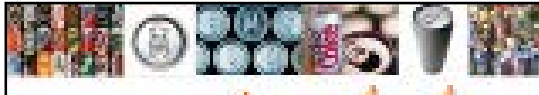

พลาสติกอื่นๆ

เช่น

- ขวดพลาสติกขุ่น
- กล่องพลาสติก
- บรรจุภัณฑ์ที่ทำจากพลาสติก

และไม่เป็นเศษอาหาร

กระป๋องเครื่องดื่ม
ประเภทอะลูมิเนียม

ก่อนทิ้ง

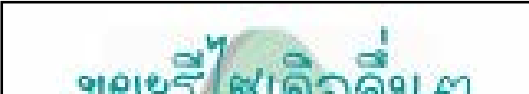
- ซักกระป๋องให้หมด
- เทเครื่องดื่มออกให้หมด
- ล้างด้วยน้ำสะอาด

กล่อง แห่

ก่อนทิ้ง

- เทเครื่องดื่มออกให้หมด
- ล้างด้วยน้ำสะอาด

ขยะรีไซเคิลอื่นๆ

เช่น ขวดแก้ว กระป๋องเหล็ก

ก่อนทิ้ง

- เทเครื่องดื่มออกให้หมด
- ล้างด้วยน้ำสะอาด

ขยะทั่วไป หมายถึง ขยะอื่นๆ

เช่น

- ถูขนมขบเคี้ยว
- เศษกระดาษชำระ
- เศษอาหาร
- เปลือกผลไม้ เป็นต้น

ขวดพลาสติกใส

ก่อนทิ้ง

- เทเครื่องดื่มออกให้หมด
- ล้างด้วยน้ำสะอาด
- บีบขวดให้แบน

พลาสติกอื่น ๆ

- เช่น
- ขวดพลาสติกขุ่น
  - กล่องพลาสติก
  - บรรจุภัณฑ์ที่ทำจากพลาสติก
- และไม่เป็นอันตราย

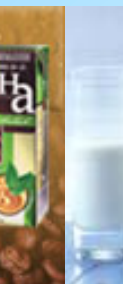

การป้องกันการทิ้ง ประเภทอะลูมิเนียม

ก่อนทิ้ง

- ข้างกระป๋องเรียบ “ไร้รอยตะเข็บ”
- เทเครื่องดื่มออกให้หมด
- กลั้วด้วยน้ำสะอาด

กล่อง UHT

ก่อนทิ้ง

- เทเครื่องดื่มออกให้หมด
- พับกล่องตามขั้นตอนบนฝาถัง

ขยะรีไซเคิลอื่น ๆ

เช่น ขวดแก้ว กระป๋องเหล็ก

ก่อนทิ้ง

- เทเครื่องดื่มออกให้หมด
- ล้างด้วยน้ำสะอาด

ขยะทั่วไป

หมายถึง ขยะอื่น ๆ

- เช่น - ขยะหมขบเคี้ยว
- เศษกระดาษชำระ
- เศษอาหาร
- เปลือกผลไม้ เป็นต้น

ประเภทถังรับขยะมูลฝอย

ของเสียอันตราย

ส่งกำจัดอย่างถูกวิธี

ผลจากโครงการลดและคัดแยกขยะมูลฝอย ภายในอาคารกรมควบคุมมลพิษ

	ปริมาณขยะมูลฝอย ที่ส่งกำจัด (กิโลกรัม/วัน)	ถุงพลาสติก (ถุง/วัน)	กล่องโฟม (กล่อง/วัน)
เริ่มดำเนินการ	407.68	1,174	298
หลังดำเนินการ	220.23	244	30
ผลต่าง (ร้อยละ)	-45.98	-79	-90

กิจกรรมที่ใช้ในการจัดการขยะรีไซเคิล

- ธนาคารขยะ
- ขยะแลกแต้ม ขยะแลกของ ขยะแลกไข่
- ร้านศูนย์บาท
- ผ้าป่ารีไซเคิล
- สิ่งประดิษฐ์

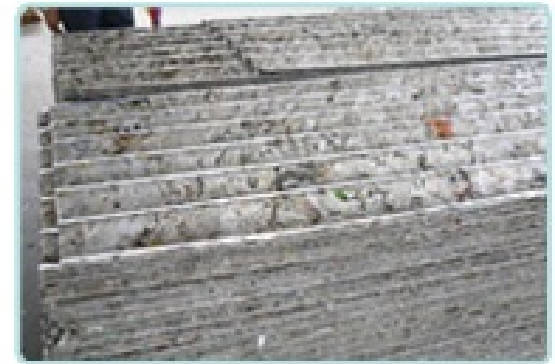
กล่องเครื่องดื่ม

วิธีการเก็บกล่อง

1. ตีบให้หมด
2. แกะมุมกล่อง
3. บีบให้แบน

โครงการหลังคาเขียว เพื่อมูลนิธิอาสาเพื่อนพึ่ง (ภาฯ) ยามยาก

หลังคา 1 แผ่น มีขนาด 0.90 x 2.40 เมตร
ใช้กล่องเครื่องดื่มประมาณ 2,000 กล่อง

ติดต่อที่ศูนย์ข้อมูลโครงการฯ โทร. 0 2752 8575

โครงการบริจาคอะลูมิเนียม เพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทาน

โครงการบริจาคอะลูมิเนียม เพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทาน

จำหน่ายให้กับร้านรับซื้อของเก่าและนำเงินจากการขายบริจาคให้กับ
มูลนิธิขาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี
โดยสามารถฝากเงินเข้าบัญชีออมทรัพย์ชื่อบัญชี “มูลนิธิขาเทียม”

- ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) สาขาหน้าโรงพยาบาลมหाराชา
เชียงใหม่ เลขที่บัญชี 599-2-16802-0
- ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาชิดลม เลขที่บัญชี 001-4-76000-8
- ธนาคารกสิกรไทย สาขาถนนสุขุมวิท เลขที่บัญชี 471-2-02394-0
- ธนาคารกรุงเทพ สาขาถนนสุขุมวิท เลขที่บัญชี 504-0-15260-4

โครงการบริจาคอะลูมิเนียม เพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทาน

บริจาคผ่านทางไปรษณีย์ โดยบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด รับขนส่ง
อะลูมิเนียมโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เพียงทำความสะอาด บรรจุกล่อง
ชั่งน้ำหนักแล้วไม่เกิน 5 กิโลกรัม และส่งมาที่

“โครงการบริจาคอะลูมิเนียมเพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทาน
กรมควบคุมมลพิษ เลขที่ 92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน
เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400”

กิจกรรมที่ใช้ในการจัดการขยะอินทรีย์

- อาหารสัตว์
- ปุ๋ยหมัก
- น้ำหมักชีวภาพ
- เลี้ยงไส้เดือน

ขั้นตอนการจัดการขยะอันตราย

7 ขั้นตอนหลัก

การกระตุ้นจิตสำนึก

- ◇ ประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่างๆ
- ◇ จัด Road Show

การสร้างแรงจูงใจ

- ◇ จัดกิจกรรมขยะอันตรายแลกของ

การสร้างความรู้

- ◇ จัดอบรม
- ◇ เเคะประตูบ้าน
- ◇ ประชุมกลุ่มย่อย

1. การสร้างกลไกการคัดแยก

2. การแยกทิ้ง

- 2.1 แยกใส่ถุงวางหน้าบ้านตามเวลา
- 2.2 แยกทิ้งตามจุดที่กำหนด
- 2.3 การจัดวันพิเศษเพื่อรวบรวม

6. การรีไซเคิล

หลอดไฟชนิดตรง
แบตเตอรี่มือถือ
ถ่านอัดประจุได้

7. การบำบัด/กำจัด

- 7.1 การปรับเสถียร/ฝังกลบ
- 7.2 การเผา

5. การขนส่งไปยังสถานที่จัดการ บรรทุกาชนะที่บรรจุขยะอันตรายขึ้นรถ Roll-off truck

3. การเก็บรวบรวม

- 3.1 โดยรถขยะมูลฝอยทั่วไปที่มีช่องเก็บเฉพาะ
- 3.2 โดยรถเก็บขนของเสียอันตรายเฉพาะ

4. การเก็บกัก

- 4.1 รวบรวมหลอดไฟชนิดตรงที่ไม่แตกส่งรีไซเคิล
- 4.2 บรรจุกาชนะอันตรายในภาชนะแยกตามประเภท

การจัดการขยะทั่วไป

- ลดการเกิดให้มากที่สุด
- แยกขยะมูลฝอยประเภทอื่น ออกไปจัดการอย่างเหมาะสม
- ส่งให้หน่วยงานที่รับผิดชอบกำจัด

การเลือกภาชนะรองรับขยะมูลฝอย

1. วัสดุ

- * ทำจากพลาสติก PP, MDPE, HDPE หรือวัสดุอื่นที่มีความทนทานเทียบเท่าและเป็นที่ได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมถังพลาสติกใส่มูลฝอย มอก.2558-2555
- * ทำจากสแตนเลสหนาอย่างน้อย 1.2 มิลลิเมตร

2. ขนาดของภาชนะ

3. รูปแบบของภาชนะ (แบบ/สี/สัญลักษณ์)

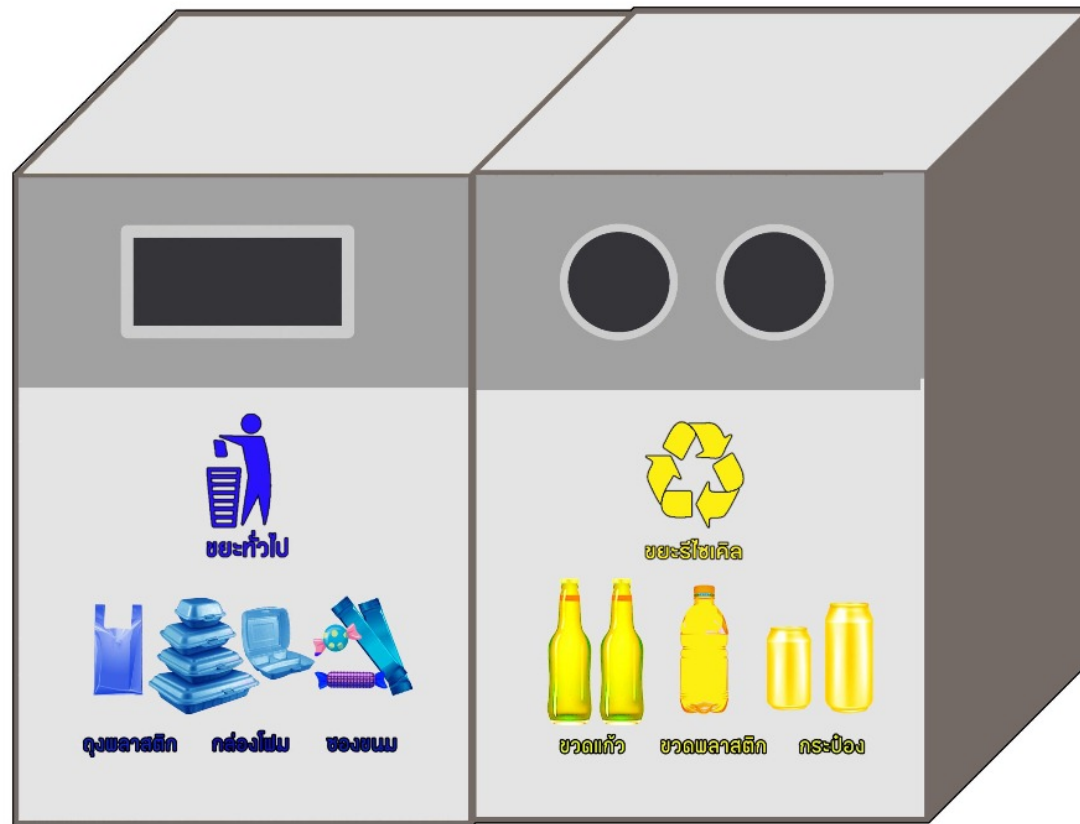

การเลือกภาชนะรองรับขยะมูลฝอย (ต่อ)

ตัวอย่างของถังขยะแยกประเภทแบบพลาสติก

การเลือกภาชนะรองรับขยะมูลฝอย (ต่อ)

ตัวอย่างของถังขยะแยกประเภทแบบสแตนเลส

การจัดวางถังขยะ

การจัดวางถังขยะ (ต่อ)

การจัดวางถังขยะ (ต่อ)

ตัวอย่างของถังขยะแยกประเภทของสนามบิन्हาริตะ

การจัดวางถังขยะ (ต่อ)

การจัดวางถังขยะ (ต่อ)

การจัดวางถังขยะ (ต่อ)

การจัดวางถังขยะ (ต่อ)

ไม่มีใครที่ไร้ค่า

อันเศษเหล็กไร้ค่า ไม่น่ามอง
ทั้งเป็นกองซากขยะ กักขพะผล
คิลปินไปพบ ตบแต่งจน
เป็นสุดยอดหุ่นยนต์ คิวไลซ์
อันเศษคนไร้ค่า น่าประณาม
ถูกคนหยามต่ำตก จนอกไข
หากไม่ยอมระย่อ ก้าวต่อไป
สักวันไซ้จะผลิตผล คนชั้นนำ
"ว.วชิรเมธี"

ควบคุมมลพิษ สิ่งแวดล้อมดี เพื่อประชาชน อย่างมีส่วนร่วม

ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย
กรมควบคุมมลพิษ

โทร 0 2298 2495 โทรสาร 0 2298 5398

Email : recycle99@gmail.com

